

Ballen åhavn

Åhavnens snoede løb (tv), og udmundingen, sikret af træbolværk (th).

Længere inde løber åen igennem strandengen, og reguleringen af brinken bliver mere sparsom

Udsigt over Syltemade Ådal og skoven, der dækker skråningen op mod moræneplateauet mod nordøst.

NATURGRUNDLAG OG LANDSKAB

Langs åens udløb findes den udstrakte strandeng, Syltemaden. Umiddelbart nordøst for åen stiger terrænet brat op mod moræneplateauet.

KULTURHISTORIE

Ballen er Øster Skerninge Sogns kystby og gennem årene har fiskeri været en hovedbeskæftigelse for flere af balvitterne, som beboerne kaldes i Ballen.

I Ballen ligger der både en åhavn og en lystbådehavn med en forhistorie som anløbsbro for pakETFart. Åhavnen har oprindelse i de naturgivne forhold ved Syltemade Å's udløb og der er fundet spor af mennesker op langs åen og dennes udløb i havet helt tilbage fra stenalderen. Fra begyndelsen af 1900-tallet har man viden om, at åmundingen blev brugt som jollehavn, men først i 1946 blev der lavet et egentligt anlæg med åmundingen.

Indtil 1946 havde åmundingen blot fungeret som den var skabt fra naturens side. Sognerådet i Øster Skerninge stod bag en etablering af et bolværk af nedrammede pæle for at standse åløbets vandring og for at give bedre muligheder for at fortøje joller og pramme. I de følgende år arbejdede lokale kræfter i forening på at vedligeholde jollehavnen. I 1963 blev der etableret Ballen Bådelaug, der stadig eksisterer i dag. Et interessentselskab af bønder fra Øster Skerninge, Skarø og Tåsinge tog i 1908 initiativ til at få etableret en anløbsbro i Ballen med tilknyttet pakhus. Det lokale interessentselskab fik bygget en pakETFart "Skarø", der sejlede daglig pakETFart mellem Ballen, Skarø, Vornæs, Tankefuld og Svendborg. Den sejlede bl.a slagtesvin til slagteriet i Svendborg og havde foderstoffer med retur til den lokale foderstofforretning i Ballen. Da lastbiler og jernbane vandt frem som transportmiddel ophørte behovet for den faste pakETFart, og ruten skulle efter sigende være ophørt i 1917.

Anløbsbroen forfaldt derefter, indtil den efter mange år blev opkøbt af Ballen-fiskeren Niels Juel. Han satte broen i stand og de lokale erhvervsfolkere kunne igen drive deres erhverv derfra. Omkring 1970 skiftede broen igen ejer til Erland Hansen, som tog initiativ til at anlægge en lystbådehavn ved den tidligere anløbsbro. Havnen stod efter sigende færdig i 1975-76 og den blev overdraget til Ballen Havneforening. Foreningen ejer i dag stadig havnen, der har plads til ca. 70 både.

ARKITEKTUR OG BYGGESKIK

Ej relevant.